

Kontrollutvalgets rolle og oppgaver - orientering

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Grane kommune

Møtedato

14.11.2023

Saknr

01/23

Saksbehandler Torbjørn Berglann

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/446 - 1

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Vedlegg

Invitasjon til samling for kontrollutvalg, jan. 2024

Bakgrunn

For at kontrollutvalget skal fungere godt, trenger medlemmene opplæring og jevnlig oppdatering. Noen oppgaver er pålagt ved lov og kan systematiseres, mens utvalgets evne til å ta initiativ til egne saker, avhenger av forståelsen av egen rolle og handlingsrom. Dette handlingsrommet må ses i sammenheng med andre organers rolle og ansvar, som revisjonen, kommunens administrasjon, statsforvalteren og utvalgets plass i kommunen. Kontrollutvalgets rolle og oppgaver vil regelmessig stå på agendaen gjennom hele perioden.

Saksopplysninger

Som med andre politiske utvalg, velges kontrollutvalget av kommunestyret etter valget. Da alle medlemmene i kontrollutvalget er nye i dette vervet, vil utvalgets sekretariat informere om utvalgets rolle, oppgaver og funksjon, samt plasseringen i kommunens forvaltning.

Kontrollutvalgets plass i kommunens forvaltning

Kontrollutvalget ble opprettet i henhold til kommuneloven fra 1992 for å sikre demokratisk egenkontroll i kommunene og redusere behovet for statlig tilsyn. Kommunestyret har det øverste tilsynet med kommunens forvaltning, men de velger et eget kontrollutvalg for å utføre dette tilsynet på sine vegne. Kontrollutvalget har en uavhengig stilling og skal operere på vegne av kommunestyret. Det er bare underlagt kommunestyret. Kontrollutvalget skal opptre partipolitisk uavhengig. Kontrollutvalget har sitt eget sekretariat som også er uavhengig av kommunens administrasjon.

Kontrollutvalgets oppgave er å kontrollere hele den kommunale virksomheten, inkludert administrasjonen, formannskapet, andre politiske utvalg, ordføreren og selskaper hvor kommunen har eierinteresser. Utvalget skal likevel ikke overprøve politiske prioriteringer eller om politiske vedtak er hensiktsmessige, men kan uttale seg hvis kommunestyret vedtar noe som er ulovlig. Kontrollutvalget skal sikre at kommunestyrets vedtak og intensjoner følges, at forvaltningen følger gjeldende lov, og at innbyggernes lovfestede rettigheter og tjenester blir opprettholdt. For å sikre gode arbeidsforhold for kontrollutvalget, må kommunestyret tildele nødvendige ressurser, inkludert budsjett penger, sekretariatsbistand, revisjonsressurser og innsynsrett i henhold til gjeldende lover.

Kontrollutvalgets oppgaver

Kontrollutvalget skal sørge for at følgende oppgaver blir gjort i samsvar med kommuneloven:

1. Regnskapsrevisjon: Kontrollere at kommunens regnskaper revideres på en betryggende måte i samsvar med lover og regler, og at revisjonen utføres av kvalifiserte revisorer.
2. Forvaltningsrevisjon: Gjennomføre forvaltningsrevisjoner av kommunens administrasjon og selskaper kommunen har eierinteresser i, basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger og godkjent av kommunestyret.

3. Eierskapskontroll: Overvåke forvaltningen av kommunens eierskap gjennom eierskapskontroller, også basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger og godkjent av kommunestyret.
4. Budsjett for kontrollarbeidet: Forslå årsbudsjett for revisjon, sekretariat og kontrollutvalgets egen drift til kommunestyret.
5. Valg av revisjonsordning: Gi anbefalinger til kommunestyret om valg av revisjonsordning og eventuelt revisor.

Kontrollutvalgets rettigheter og plikter:

- Innsynsrett: Kontrollutvalget kan bestemme hvilke undersøkelser det skal gjennomføre, legge frem forslag til vedtak for kommunestyret, og be om innsyn i alle dokumenter og opplysninger i kommunen. Utvalget har innsyn uavhengig av taushetsplikt og offentlighetsregler. Innsynsretten gjelder ikke det enkelte medlemmet i kontrollutvalget, men skjer gjennom utvalgets sekretariat som ledd i saksforberedelsene.
- Taushetsplikt: Kontrollutvalget skal følge reglene om taushetsplikt i forvaltningsloven, som innebærer å beskytte personlige opplysninger og næringsopplysninger. Denne plikten gjelder også etter endt tjeneste.

Rammer for kontrollutvalgets arbeid

Kontrollutvalgets arbeid skal skje i samsvar med en rekke lover og forskrifter. Sekretariatet forbereder utvalgets saker og skal påse at sakene er forsvarlig utredet. Kontrollutvalgets medlemmer vil i tillegg ha nytte av å ha noe kjennskap til rammene for arbeidet i utvalget. Kontrollutvalgsboka, som er den viktigste kilden til kunnskap, blir delt ut i møtet. I tillegg kan utvalgsmedlemmer som ønsker mer informasjon se på disse kildene:

Kommuneloven 7 del, kapitel 22-26:

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon

Veileder til forskrift om kontrollutvalg og revisjon

Tolkninger gitt av Kommunal- og Distriktsdepartementet

Møtet er satt! (KS)

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT): Veiledere for kontrollutvalgsarbeid

NKRF – kontroll og revisjon i kommunene: Veiledere for kontrollutvalgsarbeid

I tillegg gjelder kommunens reglement for godtgjøring og regelementet for kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets sekretariat vil orientere om utvalgets rolle og funksjon i forbindelse med behandlingen av saken.

Konklusjon

Kontrollutvalget kan ta saken til orientering.